

33 845 Interparlementair Koninkrijksoverleg

Nr. 59 Verslag van een werkbezoek van een delegatie van de vaste commissies voor Koninkrijksrelaties van de eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan Aruba van 17 februari tot en met 21 februari 2026

Vastgesteld 1 april 2026

Van 18 februari tot en met 21 februari 2026 zijn delegaties van de Staten van Aruba, van de Staten van Curaçao, van de Staten van Sint-Maarten en van de beide Kamers der Staten-Generaal in het kader van het Interparlementair Koninkrijksoverleg (IPKO) bijeengekomen op Aruba.

Het IPKO is de overlegstructuur van de parlementen van de landen van het Koninkrijk en vindt in beginsel tweemaal per jaar plaats. De afsprakenlijst van dit overleg is separaat gepubliceerd.¹

De Nederlandse delegatie bestond uit mw. Mutluer (delegatieleider) en dhr. Rosenmöller (vice-delegatieleider), de Eerste Kamerleden dhr. Recourt (GroenLinks-PvdA), dhr. Rietkerk (CDA), mw. Vogels (VVD), en dhr. Panman (BBB) en de Tweede Kamerleden mw. Heera Dijk (D66), mw. Nanninga (JA21), dhr. Vlottes (PVV), dhr. Ceder (ChristenUnie) en dhr. Tijs van den Brink (CDA). De delegatie werd ambtelijk begeleid door de griffier van de commissie Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer, mw. Hessing-Puts, en de griffier van de commissie Koninkrijksrelaties van de Eerste Kamer, dhr. Bergman.

De delegatie heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om voorafgaand aan het IPKO-werkbezoeken af te leggen op Aruba. De Nederlandse delegatie brengt hierbij beknopt verslag uit van deze werkbezoeken en bedankt alle gesprekspartners voor de open dialoog en voor hun bereidwillige medewerking aan het welslagen van de werkbezoeken.

De Nederlandse delegatie is tevens veel dank verschuldigd aan de Gouverneur van Aruba, de Minister-President van Aruba en leden van zijn kabinet, alsook aan de Vertegenwoordiger van Nederland in Aruba, Curaçao en Sint-Maarten en zijn medewerkers. In het bijzonder geldt haar dank de plaatsvervangend Vertegenwoordiger van Nederland in Aruba en de staf van de Vertegenwoordiging van Nederland in Oranjestad (VNO) voor de hulp bij de organisatie en realisatie van de werkbezoeken en gesprekken.

De voorzitter van de delegatie,
Mutluer

De vicevoorzitter van de delegatie,
Rosenmöller

De griffiers van de delegatie,
Bergman
Hessing-Puts

¹ Kamerstukken I/II 2025/26, 33845 AT en nr. 58.

Werkbezoeken Aruba, woensdag 17 februari 2026

Op dinsdag 17 februari 2026 reisde de delegatie af naar Aruba. Daar werd zij op het vliegveld ontvangen door de Statenvoorzitter van Aruba, dhr. Sneek, de voorzitter van de commissie Koninkrijksaangelegenheden en buitenlandse betrekkingen (CKABB), mevr. Arends-Reyes, en de plaatsvervangend Vertegenwoordiger van Nederland in Aruba, dhr. Storimans, en diens medewerker, dhr. Beusekom (VNO).

De volgende ochtend ontving de delegatie een briefing over actuele politieke, sociaaleconomische en maatschappelijke ontwikkelingen in Aruba door dhr. Kunst, Vertegenwoordiger van Nederland in Aruba, Curacao en Sint Maarten, bijgestaan door medewerkers van VNO. Daarbij werd een korte sociaaleconomische karakteristiek van Aruba gegeven, terwijl ook werd stilgestaan bij de onderwerpen die op de agenda van het IPKO stonden, waaronder het vliegveld en verduurzaming. Ook werd van gedachten gewisseld over het financieel toezicht op Aruba, dat in de toekomst zou moeten worden geregeld via een nieuwe rijkswet (HOFA) en een nieuwe Landsverordening. Tevens werd gesproken over het politieke landschap op Aruba.

Aansluitend werd de delegatie ontvangen door de Gouverneur van Aruba, dhr. Boekhoudt. Het gesprek zag op enkele actuele thema's op politiek, sociaaleconomisch en maatschappelijk terrein.

Daarna reisde de delegatie naar het Bestuurskantoor waar zij een gesprek had met minister-president Eman, vicepremier Croes, minister Wever van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector, en dhr. Cicilia van Toerisme, Transport en Arbeid. Onderwerpen die in het gesprek aan de orde kwamen waren de geopolitieke situatie, mede in het licht van de recente gebeurtenissen in Venezuela, de overheidsfinanciën, i.c. de ontwikkeling van de staatsschuld en het wettelijk vormgeven van het financieel toezicht, en de economische ontwikkeling van Aruba gerelateerd aan de doelstellingen van duurzaamheid en welvaartsverdeling onder de bevolking. In het bijzonder werd ook gesproken over ontwikkelingen in de toerismesector. De delegatie toonde ook belangstelling voor onderwijsontwikkelingen in Aruba, en voor de samenwerking met scholen en kennisinstituten in Nederland.

Na de lunch bracht de delegatie een werkbezoek aan de raffinaderij San Nicolas. Daar werd zij rondgeleid over het terrein van de raffinaderij en de opslag. Lago Oil & Transport werd opgericht in 1924 en was tot 1985 een olieraffinaderij op Aruba, gevestigd in San Nicolas. De raffinaderij was ooit een van de grootste in de wereld, en tijdens de Tweede Wereldoorlog een belangrijke leverancier van brandstof aan de geallieerden.

In 1985 besloot eigenaar Exxon zich terug te trekken, en werd de raffinaderij deels gesloten. Sindsdien is de raffinaderij sterk verouderd, en wordt enkel nog gebruikt voor de opslag van olie.

In november 2025 kondigde premier Eman aan de voormalige raffinaderij volledig te willen ontmantelen. Eerder deed TNO-onderzoek naar de mogelijkheden voor verduurzaming van de lokale energievoorziening en de openstelling van de Subsidie Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++) in Aruba, Curaçao en Sint-Maarten. Met de aankondiging van

premier Eman de raffinaderij te sluiten, stelde het Nederlandse kabinet 50 miljoen euro ter beschikking om het Arubaanse elektriciteitsnetwerk te versterken. Tijdens de rondtoer over het terrein werd gesproken over een ontmanteling van het zwaar verouderde en deels vervallen raffinaderijgedeelte en de sanering van het terrein, maar ook over eventuele mogelijkheden voor olie op- en overslag. Hiertoe wordt een ontwikkelplan opgesteld.

Aansluitend bracht de delegatie een werkbezoek aan het installatiebedrijf Mister Green, waar zij werd ontvangen door de driehoofdige directie. Aanvankelijk in 2016 begonnen als een installatiebedrijf voor zonnepanelen, is het bedrijf in 2020 uitgebreid met een elektra installatiebedrijf. In een presentatie werd geschetst in welke beleidsmatige context het bedrijf op Aruba werkzaam is. In dat kader werd een korte schets gegeven van het Arubaanse duurzaamheidsbeleid en de stand van zaken van de energietransitie op Aruba. Knelpunten voor het bedrijf zijn onder andere de problemen op het elektriciteitsnet, verouderd beleid, lange goedkeuringsprocessen van nieuwe technische installaties, gebrekkige beschikbaarheid van goed opgeleid technisch personeel en onduidelijkheid over de toekomst van de salderingsregeling.

Tot slot ging de delegatie op bezoek bij het bedrijf Cybersecurity Center of Excellence, een drie jaar geleden gestart bedrijf gevestigd in Aruba, maar tevens vertegenwoordigd in Nederland, Suriname, Moldavië en Belize, dat diensten aan overheden en bedrijven levert om hun cyber security te waarborgen en een up-to-date it-infrastructuur te verzorgen. Het is een voorbeeld van een startup die kan bijdragen aan de diversificatie van de Arubaanse economie, die tamelijk eenzijdig op het toerisme is gericht. Op dezelfde locatie hielden twee jonge ondernemers korte en inspirerende pitches over de initiatieven die zij waren gestart. Een had betrekking op logopedie voor kinderen. De ander richt zich op software development, waaronder de ontwikkeling van consumenten-apps.